

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

Eiusdem B. Petri Damiani Sermo II. de eodem S. Iohanne Euangelista.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

Eccē quāta
virginitatis
commen-
datio.

Deum pare-
re: & virgi-
nem, stupē-
dum planē
& admiran-
dum.

Mariæ per sedulitatis ac perpetuæ custodiæ meritum appropinquat. A qua sola videlicet præceditur, quia fecunditas virginalis, quæ est in Maria, nullis est omnino meritis comparanda, & non solum quia fecunda est, sed quia Deifica. Virginem enim parere, nouum ac singulare est: Deum verò parere, ita nouitate singularitatis exuperat, ita omnia, quæ miranda sunt, antecedit, atque incomparabiliter superminet, ut nec mente concipi, nec lingua valeat aliquatenus explicari. Sed sicut veneranda matris Domini virginitas, beati Iohannis virginitatem excedit, sic ipse pro glorioso eius contubernio ceteros à mundi primordio virgines antecellit.

Huc accedit, quòd ille recubitus in pectore Saluatoris, ille diuinus ardor, quem ex arcana eius inspiratione concepit, ita in eius visceribus omnium libidinum fomenta decoxit, ut corpus eius, tanquam re vera Spiritus sancti templum, à cunctis vernaret æstuantis luxuriæ squaloribus defæcatum. Nec vllum locum in eo vendicabat flamma libidinis, cuius templum gratia sancti Spiritus iugiter obumbrabat. Quocirca dignum fuit, ut beatus Iohannes Apostolus Archangelo Gabrieli ad custodiam matris Domini socius haberetur, quatenus ille cælestis olim paranympus intactam Virginem inuisibiliter custodiret, & iste forinsecus fragilitati foemineæ, obedientiæ suæ ministerium exhiberet. Et congruum erat, ut quæ talem genuit, qui cæli simul & terræ Dominus esset, vtriusque patriæ eius in suo confortio haberet, ut in ore duorum vel trium testium staret omne verbū. Quapropter beatus Iohannes quanto familiarior cum matre Verbi versatur, tanto & ipsi vicinior Verbo inuenitur. Et quoniam non ab alio, sed ab ipsa Veritate Mariæ dictus est filius (Mulier enim, inquit, ecce filius tuus: atque id ipsum iterando confirmat, ad discipulum dicens: Ecce mater tua) nemo iurè videtur maior meritis eo, qui speciali quadam gloria frater est Saluatoris.

Matth. 18.
2. Cor. 13.

Iohan. 19.
Nota nemi-
nē esse ma-
iorem meri-
tis Iohanne
Euāgelista.

Huius igitur tam sublimis, tam pij, tam casti, tamque præcellentissimi Deo dilecti, fratres charissimi, laboremus præcepta seruare: per huius vestigia, in quantum possumus, duce diuina gratia studeamus incedere. Sed si omnes cum Iohanne virginitatem habere iam in carne non possumus, quia post naufragium secunda restat tabula, studeamus florere virtutibus, & sic virginitatis amissæ dispendium optimè compensabimus. Non igitur nobis auaritiæ ardor incandeat, non iracundiæ nos furor impellat. Non in nobis flāma libidinis æstuet, nō turpis cogitatio pulchram animæ nostræ coram Deo speciem foedet. Non nos terrenæ facultatis abundantia in superbiam erigat, nō tenacitas misericordiæ viscera pauperibus claudat. Vigeat in nobis perpetua castitas, humilitas, patientia, sobrietas, iustitia cum pietate, seueritas cum mansuetudine. Inter hæc, fratres charissimi, cæterarumque dona virtutum, charitas, quæ mater est omnium, in sacrario pectoris nostri semper teneat principatum: quia, sicut Iohannes dicit, Deus charitas est, ut qui per charitatem Dei filius descendit in Virginem, per eam nos exaltet ad paternæ gloriæ claritatem, qui viuit & regnat in Trinitate perfecta, vnus & verus Deus, per omnia secula seculorum, Amen.

Charitas
mater vir-
tutum.
1. Iohan. 4.

EIVSDEM BEATI PETRI DAMIANI SERMO
SECUNDVS DE EODEM SANCTO
Iohanne Euangelista.

Eccē solen-
nem conuen-
tū ad festi-
uitatē sancti
Iohannis
Euāgelista.

CAudcamus, fratres charissimi, copiosum nostræ fraternitatis adesse conuentum, quia dum nos ad hodiernam festiuitatem, beati Iohannis gloria prouocat, etiam Spiritus sanctus, ut tam reuerenter, tam pacificè, tam deuotè conueniatis, indubitanter inspirat. Dignum quippe est, ut qui à Christo præ cunctis mortalibus specialiter est dilectus, à Christi dilectoribus per maximè diligatur, præsertim cum & ipse circa nostantæ charitatis extiterit, ut diuinitus sibi traditis sapientiæ & scientiæ clauibus, omnes sacramentorum cælestium thesauros expenderet, & æternæ vitæ diuitias, quas solus acceperat, nobiscum participando largiretur, & fideliter erogaret. Quid enim diuinæ sapientiæ quæris, quod apud Iohannem reperire non possis? Quæ enim hæretica prauitas, quæ Arriana perfidia, quæ Iudæorum vesana calumnia, quæ gentilium Philosophorum versutia, quæ deniquè schismaticorum abominanda scissura, beati Iohannis non est elo-
quio

SURIU

qber
Iohannes
RVIII
5

quilo superata, eiusque doctrinis euidenter attrita? Si quando enim ab inimicis ve-
 ritatis obijciuntur nobis volumina quaestionum, ilico Iohannes accedit in medi-
 um, Iohannes occurrit, Iohannes silentium verbosus imponit. Quoties siquidem
 de vera humanitate ac diuinitate Christi certam quaestionis oboritur, que videli-
 cet omnibus pacis inimicis communis est materia dimicandi, protinus ad Iohan-
 nis Euangelium curritur, Iohannis in pugna patrocinium quaeritur, & sic, mox cun-
 cta litigiosa certamina iurgia conquiescunt. Quid igitur necessarium in doctrinis,
 quod Iohannis volumina sacrosancta non teneant? Quid in virtutibus, quid in me-
 ritis, quo beatissimus incomparabiliter non excellat? Apostolus siquidem in Epi-
 stolis, Euangelista in Euangelio, Propheta in Apocalypsi. Propheta, inquam, & non
 qualiscunque, sed mirabilis, atque ad similitudinem alterius, & plusquam Prophe-
 ta. Nam quia Propheta officium est, futura praedicere, non etiam praesentia demon-
 strare, beatus Iohannes Baptista idcirco caeteris Prophetis enituit, quia Dominum
 digito, quem prophetabat, ostendit. Nunquid & iste Iohannes plusquam Prophe-
 ta non est, qui praeter consuetudinem omnium Prophetarum, semetipsum prauidi-
 dit in spiritu, & inter plurima reuelationum caelestium sacramenta, dum aquila
 volantis similitudinem vidit, semetipsum veraciter agnouit? Ezechiel autem ean-
 dem aquilam spiritu reuelante conspexit, non quidem volentem, sed caeteris ani-
 malibus desuper eminentem. Cum quo videlicet Propheta beatus Iohannes, con-
 siderato vtriusque volumine, in multis non ambigitur concordare. Cum eo nimi-
 rum & librū, qui quasi mel dulcis erat, in ore comedit, & sanctuarij loca describit,
 atque in pluribus alijs Propheta cum Apostolo consonanter incedit.

Quam admirabilis est mutatio dexteræ excelsi, o quam terribilis Dominus in
 consilijs super filios hominum? Quis enim dignè consideret, de tanta humilitate
 iste plicator ad quantæ celsitudinis culmen meruerit sublimari? Enimvero qui
 olim vili nauicula contentus, & retibus, maris profunda simpliciter scrutabatur,
 nunc illustretæ metis radio secreta caelestia penetrat, mysteria insonat, diuini con-
 silij occulta hominibus reuelat, prophetica depromit oracula, Apostolica tradit
 hominibus documenta, immo in speculanda summæ diuinitatis essentia præcedit
 Prophetas, supergreditur Patriarchas, Apostolos superat. Postremò totius huma-
 nitatis transcendit ingenia, & illucisq; mentis aciem tendit, quò vix & Angelica
 valet attingere creatura. O Dei plene gratia (Pax enim Dei, sicut dicit Apostolus, Philip. 4.
 exuperat omnem sensum) vt illud sponsæ dicere non immeritò videatur: Intro-
 duxit me Rex in cellaria sua: exultabimus, & lætabimur in te.

Pensemus itaque, fratres, quantum ab eo, qui nunc est, homo iste tunc differe-
 bat, quando matre interueniente rogabat, vt ipsum cum fratre Dominus, alterum
 à dextris, alterum sedere concederet à sinistris. Nam quantum ad verba, hoc pete-
 re visus est, vt vnum ex eis Dominus cum dextris eligeret, alterum à sinistris cum pec-
 catoribus reprobare. Sed quia insipienter petijt, repulsam patiens, ilico cum filijs
 quod merebatur audiuit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem, quem ego
 bibiturus sum? Respondentibus autem, Possumus, statim subiungit: Calicem qui-
 dem meum biberis, sedere autem ad dexteram & ad sinistram, non est meum dare vo-
 bis. Ecce hic in verbis Dominicis patenter ostenditur, quia & Iohannes martyr fuit,
 dum constat, quia calicem Domini biberit. Et reuera martyr fuit, quia multa pro
 Domino persecutionum supplicia pertulit. Martyr utique fuit, quia Crucem Do-
 mini per sui corporis afflictionem, & proximorum errantium compassionem diu
 viuendo portauit, & quo caeteris Apostolis in carne prolixius mansit, eo durioris
 martyrij tormenta sustinuit. Vnde pie credendum est, quòd inter centum illa qua-
 draginta quatuor millia virginum, qui habent nomen Agni, & nomen Patris eius
 scriptum in frontibus suis, qui empti sunt de terra, & cantant canticum nouum an-
 teledem Dei & Agni, hic beatus Iohannes egregius sit & insignis: atque cum his
 omnibus tanto propinquior Agnum quocunque ierit, sequitur, quanto & eidem
 Agno dilectior ac familiarior extitit, & insuper matri eius, quæ Virgo est virginū,
 perpetua filij sub dilectione permanfit. Nam ex vtriusque, matris videlicet, filijque
 consorcio, Iohannis virginitas excellenter enituit, & quousque possunt merita hu-
 mana prouchi, quasi meta virtutum factus indefinenter excreuit.

Neque enim illa verba, quæ Saluator noster in Cruce postus protulit: Mulier, Iohan. 19.
 inquiens, ecce filius tuus: ad Discipulū autem, Ecce mater tua: sic simpliciter sunt
 accipien-

LS

S. Iohannis
 doctrina, he-
 reticis omni-
 bus silentij
 imponit

S. Iohannes,
 Apostolus,
 Euangelista,
 & Propheta
 Iohan. 1.

Ezech. 1.

Apoc. 10.

Psal. 76.
 & 65.

Excellentia
 eius.

Philip. 4.
 Cant. 1.

Marth. 23.

S. Iohannes
 verus mar-
 tyr fuit

Apoc. 14.

Item virgo.

accipienda, vt humano tantum videantur more prolata, sed prorsus efficacia sunt, & diuinis virtutibus fulta, atque inuitabili veritatis autoritate subnixta. Illud enim, quod in Cruce Patris vnicum pendebat, substantiuum, & cōsubstantialē Patri, ac sempiternum est: atq; idcirco verba, quę locutus est, quia spiritus & vita sunt, inaniter transire non potuerunt. Cælum, inquit ipse pius Iesus, & terra transibunt, verba autem mea non transibunt. Sicut enim dixit matri: Hic est filius tuus: ita dixit discipulis: Hoc est corpus meum. Et tantus fuit in illis verbis effectus, vt illico panis ille, quem dabat, Dominicum fieret corpus. Dixit enim, & omnia facta sunt; mandauit, & creata sunt. Ex quadam itaque similitudine, si dicere audemus, & beatus Iohannes non solum filij potitus est nomine, sed propter verba illa Dominica, quoddam maius necessitudinis sacramentum apud beatam Virginem meruit obtinere.

Math. 24.
Mar. 13.
Math. 26.
Luc. 22.
Ecce quomodo per verba Domini corpus effectum est.

Consideremus itaque, dilectissimi, quantę glorię vir iste credendus est, qui per quoddam adoptionis arcanę mysterium, & filius Virginis, & frater est Saluatoris. Hinc est, quod mentem eius omnipotens Deus ad tantum puritatis ac mysticę reuelationis culmen euexit, vt ei non modo statum presentis Ecclesię ostēderet, sed etiam quid deinceps futurum esset vsque in perpetuum reuelaret. Vndē & illam suam nobilem Apocalypsim scripsit, quę nimirum tantis creditur redundare mysterijs, vt tot videatur habere sacramēta, quot verba: immo in verbis singulis multiplices latent intellectus. Quę profecto cū septem Asię ecclesijs mittitur, omni vniuersali Ecclesię, quę sub septiformi Spiritus sancti magisterio regitur, destinatur. Vndē consequens est, vt omnes Ecclesię per orbem terrarum circumfuse non dubitent beatum Iohannem communem se habere doctorem. Quibus videlicet tanquā egregius quidam regalis imperij nuncius, à Iesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus viuorum & mortuorum, & princeps Regum terra, cælus desinat, gratiam simul & pacem ab eo, qui est, & qui erat, & qui venturus est, attulit, ac multa secreta cælestis mysteria patefecit.

Vides Apocalypsim beati Iohannis Apotoli ab illo esse cōscriptam.

Apoc. 1.

Eius migrationis inaudita nouitas.

Iam verò illa beatę migrationis eius nouitas mirabilis quem non mouet: Quis felicissimę consummationis gloriam non obstupescat? Quia enim mirabiliter vixit, mirabiliter obiit: & quia non communem cum hominibus vitam duxit, non communi hominum morte transiit. Nam vt historię continent, quadratam in ecclesia foueam fieri iussit, moxque in eam descendens, extensis manibus, post proluxa suę orationis verba migravit. Mox autem tanta super eum lux cælus est immissa, vt nullus eam ferret ad spectus. Postmodum verò inuenta est fouea nihil aliud in se continens, nisi manna, quod videlicet, sicut dicitur, vsque hodię scaturire non desinit. Sic nimirum, sic, sic dilectum authori vitę Discipulum transire de seculo dignum fuit, vt tam fieret à dolore mortis extraneus, quā à corruptione carnis fuerat alienus. In sepultura in Crucis modum iacere voluit, quia Crucem in suo corpore pię viuendo semper portauit: & sicut Petrus magistrum secutus est à persecutoribus crucifixus, ita quodammodo & Iohannes in Ecclesiastica pace sepultus.

Iohan. 21.

Sed Dominus inter eos fortē diuersitatem docuit, cū Petro dixit: Sic eum volo manere, donc veniam. Quid ad te? Tu me sequere. Qui enim Petrum voluit secum in crucis patibulo triumphare, ipse decreuit Iohannem in Ecclesiastica pace quiescere: quatenus & ille subeundi martyrij præberet exemplum, & iste erecta supra fundamentum fidei Ecclesię fabrica, quietus migraret ad cælum. Ille securis martiribus fuit cōstantiæ forma, iste nouiter in fide plantatis extitit morum atque virtutum spiritualium disciplina. Sic eum volo manere, donc veniam. Veniam, inquit, vt eum vinculo carnis absoluam. Veniam, vt eum ad glorię meę confortium transferam. Veniam, vt laboribus eius dignę remunerationis præmium reddam. Ad huius denique promissionis effectum clarum dedit indicium, cū in eius obitu radiantem fecit enitescere lucem, per quam liquidò paruit, ipsum videlicet aduenisse lucis authorem. Affuit itaque Dominus promissionis suę non immemor, qui & animam eius in illa supernę Hierusalem quiete susceperet, & sacratissimum corpus in ea, quę ipse nouit, secreta transferret. Nam & de beato Enoch legitur, quia ambulauerit cum Deo, & non inueniebatur, quia transiit illum Deus.

Habes hic sancti Iohannis animam receptā fuisse in cælo. Gen. 5.

Iam verò illud quis dignè miretur, quod in sepulcro eius manna reperitur, & in terra

SURIU

gber
Iohann
RVIII
5

terrarum specu panis cæli non semel, sed quotidie nascitur? De manna quippe, saluo al-
 tiori mysterio, scriptum est: Panem de cælo dedisti eis, Domine, habentem omne
 delectamentum. Veniant igitur omnes nationes gentium, & obstupescant miracu-
 lum omnibus inauditum. Veniant, inquam, & admirantes adspiciant, quia in sepul-
 cro, quod proculdubio domus est vermium, panis oritur Angelorum, adeo ut cum
 propheta in magni muneris admiratione pronunciet, quod Israelitico populo man-
 na Deus concessit in cibum, dicens: Panem cæli dedit eis, panem Angelorum man-
 ducauit homo: quod illis tunc mittebatur è cælo, nunc scaturire conspiciatur è se-
 pulcro. Si enim magnum miraculum manna non esset, nequaquam Moyse Dominus
 seruari per secula illud præcepisset. Imple, inquit, Gomor ex eo, & custodiatur in
 futuris retrò generationes, ut nouerint panem, quo alii eos in solitudine, quando
 eduxi eos de terra Aegypti. Ecce quid meretur pudicitia virginalis. Ecce quanta ma-
 gnitudinis est integritas inuiolata carnis. Videte, fratres mei, considerate, perpendi-
 te, quid deliciarum incorruptio carnis habet in cælo, si cibum cæli germinat in sepul-
 cro? Quantis illic honoribus sublimatur beata virginitas, ubi nimirum sola est gloria,
 si & in loco foetoris atque putredinis tam mirabiliter est gloriosa.

Sap. 16.

Manna sca-
 turire è se-
 pulcro eius
 conspiciatur,
 Psal. 77.

Exod. 16.

Vide quanta
 hic fiat vir-
 ginitatis
 comenda-
 tio.

De resurre-
 ctione eius,
 authoris
 opinio.

LS

Vnde & si non audeamus plenerè diffinire, pium tamen est arbitrari, ut sicut de
 beata Dei genitrice creditur, ita etiam beatus Iohannes iam resurrexisse probabiliter
 asseratur, quatenus sicut in virginea fuerunt integritate participes, ita nihilominus
 in anticipata resurrectione merito videantur æquales, nec sit in resurrectione diuer-
 sitas, quibus tanta fuerat vnanimitas conuersationis in vita. Si enim beatissimi virgi-
 nes illi, videlicet Iohannes & Maria, nullatenus surrexissent, cur in eorum tumulis
 sepulta cadauera non iacerent, cum scilicet beatorum Petri & Pauli, cæterorumque
 Apostolorum ac martyrum corpora suis quæque noscantur mausoleis tumulata?
 Nam quod verè beatus Iohannes obierit, ac proculdubio mortis iura persoluerit,
 nullo modo melius, quàm per eius verba valet probari. Cum enim exisset sermo in-
 ter fratres, quod discipulus ille non moritur, cur ipse vera dicentibus obuiasset, di-
 cens: Et non dixit Iesus, non moritur? Frustrà nimirum hic moram texere, ac verba
 multiplicare videretur, si dum illi vera dicerent, ut non moreretur, iste protinus ob-
 stitisset dicens: Non dixit Iesus, non moritur: ac per hoc veritati quodammodo con-
 tradiceret, si vera referentibus contraireret. Sed dum se non moriturum, Saluatorem
 diuine negauit, moriturum se indubitanter asseruit. Porro autem quod in sepulcro
 sanctum corpus eius vterius non apparuit, diuinæ sine dubio virtutis operatio fuit.

Iohan. 21.

Deut. 34.

Moyse & To-
 hannis cor-
 pora Domi-
 nus abscon-
 dit.

Scriptum est in Deuteronomio: Mortuus est Moyses famulus Domini in terra Moab,
 iubente Domino, & sepeliuit eum in valle terre Moab contra Phogor, & non cogno-
 uit homo sepulcrum eius usque in præsentem diem. Renouatum est itaque illud de
 corpore Moyse nunc etiam in Iohanne miraculum. Et qui legislatorem tunc digna-
 tus est, nullis scientibus, sepelire, ipse etiam corpus Euangelistæ sui secreto quodam
 mysterio voluit sepulturæ subducere. Vterque scilicet lux mundi, vterque cælestium
 mandatorum baiulus, vterque diuini consilij reuelator. Nec immerito in dignitate
 suis delata cadaueribus congruunt, qui & in sublimibus vitæ suæ meritis, licet diuer-
 sis temporibus, concorditer claruerunt.

Verum si res diligenti consideratione perpenditur (cum beati Moyse pace loquar)
 Iohannes potior inuenitur. Ille siquidem minister exitit legis, hic prædicator est gra-
 tiæ. Ille præcepta tradidit, quibus peccata punirentur: iste poenitentia baptismum
 contulit, quo omnia crimina delebantur. Ille annunciator est vmbra, hic minister
 est veritatis. Ille dixit Domino: Si inueni gratiam in conspectu tuo, ostende mihi fa-
 ciem tuam, ut sciam te: sed protinus audiuit: Non poteris videre faciem meam, non
 enim videbit me homo, & viuet: iste verò Deum incarnatum, non solum vidit, & au-
 diuit, sed etiam manibus contrectauit, sicut ipse testatur, dicens: Quod fuit ab initio,
 quod vidimus, quod audiuius, quod oculis nostris perspeximus, & manus nostras
 tractauerunt de Verbo vitæ, & vidimus, & testamur, & annunciamus vobis vitam
 æternam, quæ erat apud Patrem, & apparuit nobis. Et non solum Deum hominem
 factum oculis carnalibus vidit, sed & ipsum Verbum, quod erat apud Patrem, per
 quod facta sunt omnia, illustrata diuinitus mente conspexit. Atque ut adhuc com-
 paratio producat, Moyses tabernaculo præerat, quod nubes operiebat, ita ut ali-
 quando nec ipse Moyses posset intrare, sicut in Exodo legitur: Quia operuit nubes
 tabernaculum testimonij, & gloria Domini impleuit illud, nec poterat ingredi Moy-
 ses

Exod. 33.

Iohan. 1.

Iohan. 1.

Exod. 40.

Egregia Iohannis cum Moyse cōparatio.

Psal. 8.

Exod. 34.

Iohan. 1.

Exod. 4.

Dominus Iesus obitui S. Iohannis interfuit.

Psal. 138.

Nota felice meritum animam.

Iohan. 14.

Iacobus frater Domini secundum carnem, Iohannes vero secundum spiritum. Ioan. 6.

Iohan. 19.

Eccē quomodo cum recta fide oportet nos etiam vitæ sanctitatem

ses tectum fœderis, nube operiente omnia: Iohannes verò melioris tabernaculi custos factus, beate Mariæ minister exiit, quam non videlicet corporea huius aëris nubes obtexit, sed Spiritus sanctus inuisibiliter obumbravit. Et gloria Domini, hoc est filius Dei, qui hoc tabernaculum, non mox discessurus, sed veram carnem susceprurus implevit, non mansit sub aëris caligine, sed potius in Solis lumine, sicut per Prophetam dicitur: In sole posuit tabernaculum suum. Per illum manna datum est tunc Israëlitico populo: ecce quanto gloriosus habet iste manna in sepulcro. Et quid plura? Ille faciem suam obnubit, nè videatur à populo: iste eiam diuinitatis reuelat essentiam, vt Deus ab hominibus agnoscat. Atque vt idem repetam, ille splendorem sui vultus obrexit, nè ab illa plebe conspiceretur: iste Dei Verbum, quod est imago Patris, splendor gloriæ, & figura substantiæ eius, perspicue reuelauit, vt à nobis agnosceretur. Postremò Dei filium, quem iste præ manibus habuit, cum quo diuinitate conuersatus est, à quo vnice atque specialiter dilectus est, ille quidem obnixè ac desiderabiliter petijt, dicens: Obsecro, Domine, mitte quem misurus es: sed impetrare non valuit. Veruntamen dum magnis, summisque apud Deum meritis ambo claruissent, vno vterque spiritu plenus fuit, vno vterque desiderio concorditer æstuabat. Nec nos alterum alteri præferre præsumimus, si diuersitatem pro sui cuiusque dignitate pensamus. Duorum quippè viatorum viuacitate parium, qui orto sole graditur, clarius quælibet opposita conspicit, quàm is, qui antelucanus exurgit. Et ditior est, qui autumnalem fructum maturitatem carpit eo, qui vernæ propaginis arbuta plantauit. Conuenienter igitur factum est, vt sicut Moyis, ita & Iohannis glebam omnipotens Deus absconderet, & in duobus mirabilibus viris vnum miraculum exhiberet.

Et notandum, quàm affectuosè, quàm piè, quàm paternè, quàm amabilè, Saluator, Sic, inquit, eum volo manere, donèc veniam. Veniam, inquit, non mittam. Non mittam videlicet aliquam supernam virtutem, non Angelicam potestatem, quæ huius ministerij mihi fungatur officio, quæ obedientiæ huius exequatur effectum. Ipse per memetipsum veniam, ipse egredientem eius animam in gloriæ mœx claritate suscipiam, quàm & in carne manentem diuinitus illustrabam. Quanta igitur reuerentiæ habendus est hominibus beatus iste Iohannes, quem ipse author vitæ honorauit in carne viuentem, honorauit & de seculo recedentem? Nimis enim honorati sunt amici tui Deus. Honorauit siquidem eum in vita, dum de sacrosancto peccatore suo sibi reclinatorium fecit. Honorauit rursus in morte, cum ad suscipiendam felicem meritum animam dignatus est aduenire. Nec mirum si diuersis eum honoribus cumulauit, quem & in consortium sibiimet adoptiue fraternitatis adsciuit.

Dicitur est etiam frater Domini beatus Iacobus: sed ille frater ex natura, iste frater ex gratia: ille ex cognatione, iste ex præcipua dilectione: ille per lineam maternæ consanguinitatis, iste per vinculum paternæ charitatis. Si quis, inquit, diligit me, sermonem meum seruabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus. Et quid amplius dicam? Frater Domini fuit ille carnalis, iste spiritualis. Sed quantum cognatio spiritualis carnalem necessitudinem probatur excedere, in ipsius Domini verbis possumus luce clariùs inuenire. Ait enim: Spiritus est, qui viuificat, nam caro non prodest quicquam. Iacobum itaque, vt frater esset Domini, natura carnalis instituit: Iohannes autem tanto nobilius frater est, quanto & ipsius naturæ Domini cum in affinitatē sibi spiritualis adoptionis assumpsit. Quamquam & ipse Iacobus idcirco beatus sit, quia eiusdem spiritualis affinitatis cum Domino participium tenet. Alioquin nisi Domino per spiritum iungeretur, per illud terrenæ vinculum consanguinitatis à Domino nullatenus saluaretur. Quod tanto excellentius Iohannes, quanto & ante Crucem constitutus audiuit: Ecce mater tua. Merito ergo quò eum ceteris plus dilexit, sublimius eum ceteris honorauit. Et nos, fratres, pro modulo nostro dignis eum studeamus esse præconijs, dignis veneremur semper obsequijs.

Notandum tamen, quia nunquam tam dignè, tam reuerenter beatos Apostolos colimus, quàm cum Apostolica præcepta seruamus, cum eos in via Dei præcedentes semper attendimus, cum eorum vestigia sequimur, cum eorum angustiam & arctam semitam sine offensione tenemus. Enimvero in baptismo Apostolorum ductum secuti sumus, quia per eorundem fidem sanctæ Trinitatis inter ipsa regenerationis rudimenta

SURIU

gber
Hohen
RVIII
5

menta didicimus. Sub cuius videlicet figuræ mysterio, sacerdotes Israëliticæ plebis
olim transeundo Iordanem præcedebant, & populus sequebatur. Sed non sufficere
illis visum est, si sacerdotum tantummodo vestigia in transitu sequerentur, nisi & duo-
decim lapides de Iordanis alveo tollerent, atque in Galgalis pro testimonio pone-
rent. Elige, inquit Dominus ad Iosue, duodecim viros, singulos per singulas tribus,
& præcipe eis, vt tollant de medio alvei Iordanis, vbi fixerunt sacerdotes pedes, duo-
decim lapides durissimos, quos ponetis in loco castrorum, vbi fixeritis tentoria hac
nocte. Vt autem non omnia, licet plena mysterijs, verba discutiam, quid per hoc fa-
ctum nobis innuitur, nisi vt postquam mystici Iordanis fluuenta transimus, postquam
de lauarii salutaris fonte confurgimus, durissimos duodecim lapides, id est firmissima
Apostolorum exempla ad imitationem nobis proponere studeamus? Lapidem quip-
pe, vbi sacerdotes pedes fixerant, in loco castrorum ponimus, si in prociñctu spiritu-
alis nequitie positi, Apostolorum vestigia constanter & firmiter teneamus. Nam
iuxta Salomonis sententiam, qui mollis & dissolutus est in opere suo, frater est sua
opera dissipantis. Nimirum qui in moribus suis præcipites ac fluidi sunt, more aquæ
præcipites ad ima defluunt. Qui verò constantes ac firmi, in arcem quotidie virtutis
excrescunt. Quod nimirum & illud eiusdem historie significare perpenditur. nam
transeunte eodem populo, aquæ superiores insar montis intumescunt, inferiores
verò in mare mortuum delabuntur: quia profecto ex eis, qui baptizantur, alij in ac-
cepta caelestis gratiæ dulcedine perseverant, alij in peccatorum amaritudinem de-
fluere, reprobe viuendo, non cessant, & velut in maris mortui salsuginem corruunt,
dum sapiendo terrena, per prauæ vitæ decliuiam ad mortem tendunt.

Nos autem non sic, dilectissimi, non sic, sed ad veram sapientiam tendentes, ita per
Dei misericordiam in virtutum studeamus alta proficere, vt in vitiorum pudeat vo-
raginem declinare. Sic perseveremus semper ad superna properare, quò tendimus,
vt diuini amoris dulcedinem in nostris iugiter mentibus conseruemus. Illius itaque
sapientiæ laboremus participes fieri, qua beatus Iohannes per amplioris gratiæ cu-
mulum meruit incomparabiliter illustrari. Cuius nimirum splendore concepto, cæ-
lum velut aquila penetrat, ita vt creata cuncta transgrediens, ad ipsum rerum omni-
um verticem, mentis contemplatione pertingat. Nostis fratres mei, quia in mundi
recentis origine, tertio die germinauerit terra, quarto cæli facta sunt luminaria,
quinto volatilia sunt creata. Quarè autem in creandis rebus hic ordo decucurrit, nisi
vt nos intrueremur, quia prius necesse est, vt mens nostra virentium virtutum opera
germinet, quatenus sic mereatur caelestis gratiam luminis, ac postremo euolare va-
leat ad contemplandam speciem veritatis? Germinemus itaque, fratres, vt illumine-
mur, quatenus illuminati, virtutum pennis ad caelestia subleuemur. Non nos mundi
huius dulcedo falsa demulceat, non carnalis illecebræ voluptas luxuriosa resoluat.
Nunquam certe præceptum in veteris testamenti ceremonijs inuenitur, vt mel sacrifi-
cii miscetur. Per quod intelligitur, quia his, qui Deo vitæ suæ sacrificium offerunt,
nullam Deus carnalem vult inesse dulcedinem, nihil in eis viuere, quòd ad carnalem
pertineat voluptatem. Oleum autem frequenter immititur, vt omnis nostræ ope-
rationis oblatio hilariter offeratur. Hilarem enim datorem diligit Deus. In omnibus
etiam sal iubetur admisceri, vt omne boni operis sacrificium, rationis, discretionis,
ac caelestis sapientiæ sale sit conditum.

Hoc autem diuinæ sapientiæ sale ita omnis beati Iohannis doctrina videtur reser-
uata, vt merito dicatur os Dei, lingua Spiritus sancti, cedrus paradisi, lux Ecclesiæ, decus
orbis, præco cæli, lumen mundi, sidus hominum, specimen Angelorum, lapis viuus,
speculum lucis, logorheta diuinitatis, forma fidei, columna cæli, architectus veri ta-
bernaculi, quod fixit Deus, & non homo. Nam & Cherubin iurè perhibetur, qui
scientiæ plenitudinem ex ipso Redemptoris pectore percepisse cognoscitur. Verun-
tamen cum nos quantumlibet efferre contendamus, celsitudinis eius merita non
æquamus: quia qui diuinæ laudis præconia meruit, ad eius dignè laudanda merita hu-
manæ lingue fragilitas non affurgit. Ipse quippe eius laus est, qui illi & olim precium,
& nunc factus est præmium. Per huius ergò vestigia, dilectissimi, ad Redemptorem
notum pleno cordis amore tendamus, huius doctrinam velut coruscam in tene-
bris lampadem nostris semper gressibus præferamus. Pudeat iam terrenis incumbere,
qui per spei desiderium ad caelestem cœpimus gloriam festinare. Qui ad caelestium
nuptiarum desiderium properat, terrenæ voluptatis cœno volutari erubescat. Qui

& innocen-
tia habere,

Iosu. 4.

SS. Apосто-
loru doctri-
na 12. lapi-
dibus com-
paratur.

Prou. 18.

Iosu. 3.

Exhortatio
Authoris ad
vitam spiri-
tualem am-
plectendam.

Geh. 2.

Cur in sacrifi-
cii veteris testame-
ti oleu & sal
nunq verò
mel sit ob-
latum.

s. Iohannis
præconia.

Iohan. 13.

Huius Apo-
stoli vita
necessario
imitanda.

LS

titulis Angelicæ dignitatis emicat, locum in exilio non requirat. Incassum porro terrena lucra congerimus, qui diuitias immortales in regni cælestis palatio possidemus. Quem ergo pondus terrenæ corruptionis aggruat, rerum extrinsecis affluentium copia non extollat. Qui ad hoc constitutus est, vt totis viribus iugiter cum aduersario dimicet, torporis hunc & negligentia dissolutio non eneruet. Sic, sic per diuinæ pietatis auxilium, & florentes virtutibus, & vitij repudium dantes, si hic eum sequimur, qui nobis iter Crucis ostendit, illuc perueniemus ad eum, qui calcato mortis imperio, cælum cum triumphali gloria penetrauit, Iesus Christus Dominus noster, qui cum Patre & Spiritu sancto viuunt & regnant per omnia secula seculorum, Amen.

EIVSDEM HYMNVS DE IP SO SANCTO IOHANNE EVANGELISTA
ad Vesperas.

S. Iohannes
virgo.]

Item fluius
paradisi, &
iubar cæli.

Hæresum
interceptor.

Virginis virgo venerande custos,
Magnus æterni logotheta Verbi,
Dele feruorum facinus tuorum,
Sancte Iohannes.
Tu patrem carnis subito relinquis,
Sicque cælestem sequeris Parentem,
Piscibus spretis, hominum iuberis

Claudere turbam.

Fonte prorumpens fluuius perenni
Curris, arenis fatiator orbis.
Haurit ex pleno modo quod propinat
Pectore pectus.

Tu decus mundi, iubar atque cæli,
Impetra nostris veniam ruinis.
Da sacramentum penetrare summum
Quod docuisti.

Patris arcanum specularando Verbum,
Tollis errorem fidei per orbem.
Nos ad æternam speciem fruendam,
Dux bone transfer.

Laus honor Patri, pariliq̄e proli,
Vna maiestas, eadem potestas:
Cum quibus sanctus simul implet omnem
Spiritus orbem.
Amen.

SURIU

gber
Hower

RVIII

5